

Orlando BALAȘ

LIMBA
GERMANĂ

Ediția a XVII-a revăzută

Argument de Rudolf Windisch

POLIROM
2022

Cuprins

Argument (Rudolf Windisch).....	11
Cuvînt înainte.....	13
Lecția 1 (Lektion eins).....	15
1a. Text.....	17
1b. Gramatică.....	18
<i>Pronunția germană</i>	18
<i>Accentul</i>	23
1c. Exerciții.....	27
Lecția 2 (Lektion zwei).....	29
2a. Text.....	31
2b. Gramatică.....	33
<i>Pronumele personal</i>	33
<i>Verbul</i>	33
<i>Conjugarea verbului la indicativ prezent</i>	34
<i>Locul verbului în propoziție</i>	37
2c. Exerciții.....	39
Lecția 3 (Lektion drei).....	43
3a. Text.....	45
3b. Gramatică.....	47
<i>Conjugarea verbului la indicativ prezent (continuare)</i>	47
<i>Exprimarea orei</i>	51
3c. Exerciții.....	53
Lecția 4 (Lektion vier).....	57
4a. Text.....	59
4b. Gramatică.....	60
<i>Cazurile</i>	60

<i>Articolul hotărît</i>	63
<i>Folosirea fără articol a substantivului</i>	66
4c. <i>Exerciții</i>	68
Lecția 5 (Lektion fünf).....	71
5a. <i>Text</i>	73
5b. <i>Gramatică</i>	75
<i>Pronumele personal</i>	75
<i>Pronumele reflexiv</i>	76
<i>Imperativul</i>	77
<i>Deplasarea și situarea</i>	79
<i>Deplasarea și situarea acasă</i>	80
<i>Deplasarea și situarea la persoane</i>	81
5c. <i>Exerciții</i>	81
Lecția 6 (Lektion sechs).....	85
6a. <i>Text</i>	87
6b. <i>Gramatică</i>	88
<i>Articolul nehotărît</i>	88
<i>Pronumele nehotărît einer</i>	90
<i>Pronumele și adjectivul pronominal negativ</i>	91
<i>Pronumele și adjectivul pronominal posesiv</i>	92
6c. <i>Exerciții</i>	95
Lecția 7 (Lektion sieben).....	97
7a. <i>Text</i>	99
7b. <i>Gramatică</i>	101
<i>Trecutul</i>	101
<i>Perfectul</i>	101
<i>Perfectul cu haben sau cu sein?</i>	102
<i>Subiect comun mai multor predicate la perfect</i>	105
<i>Locul în propoziție al verbelor ce alcătuiesc un predicat compus</i>	106
<i>Deplasarea și situarea în localități, continente și țări străine</i>	107
7c. <i>Exerciții</i>	109
Lecția 8 (Lektion acht).....	113
8a. <i>Text</i>	115
8b. <i>Gramatică</i>	116
<i>Preteritul</i>	116
<i>Mai mult ca perfectul</i>	118
<i>Viitorul</i>	118
<i>Exprimarea afirmației și negației</i>	120
8c. <i>Exerciții</i>	121
Lecția 9 (Lektion neun).....	125
9a. <i>Text</i>	127

9b. Gramatică.....	129
<i>Prepozițiile bicazuale</i>	129
<i>Verbe corespondente: perechi de verbe tranzitive și intransitive</i>	137
9c. Exerciții	140
Lecția 10 (Lektion zehn).....	143
10a. Text	145
10b. Gramatică.....	146
<i>Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ</i>	146
<i>Pronumele și adjectivul pronominal nehotărît</i>	149
<i>Cazuri particulare de declinare a substantivului</i>	152
10c. Exerciții	157
Lecția 11 (Lektion elf).....	159
11a. Text	161
11b. Gramatică.....	163
<i>Cuvinte compuse și cuvinte derivate</i>	163
<i>Verbe cu particulă separabilă și cu particulă neseparabilă</i>	170
11c. Exerciții	174
Lecția 12 (Lektion zwölf).....	177
12a. Text	179
12b. Gramatică.....	181
<i>Verbele modale</i>	181
<i>Formele și semnificațiile verbelor modale</i>	182
<i>Alte verbe care pot fi folosite modal</i>	189
12c. Exerciții	191
Lecția 13 (Lektion dreizehn).....	195
13a. Text	197
13b. Gramatică.....	199
<i>Adjectivul</i>	199
<i>Gradele de comparație ale adjectivului</i>	201
<i>Adjective neregulate</i>	203
<i>Acordul adjectivului cu substantivul (I)</i>	205
13c. Exerciții	207
Lecția 14 (Lektion vierzehn).....	211
14a. Text	213
14b. Gramatică.....	214
<i>Acordul adjectivului cu substantivul (II)</i>	214
<i>Apoziția</i>	216
<i>„Unul dintre”</i>	217
<i>Conjuncții compuse</i>	218
14c. Exerciții	222
Lecția 15 (Lektion fünfzehn).....	225
15a. Text	227
15b. Gramatică.....	228

<i>Acordul adjectivului cu substantivul (III)</i>	228
<i>Substantive provenite din adjective</i>	230
<i>Probleme de topică: conjuncții coordonatoare și adverbe</i>	232
<i>Prepoziții cu genitivul</i>	233
15c. <i>Exerciții</i>	236
Lecția 16 (Lektion sechzehn)	239
16a. <i>Text</i>	241
16b. <i>Gramatică</i>	242
<i>Prepoziții cu dativul</i>	242
<i>Adjective locale și temporale</i>	246
<i>Complementul</i>	248
<i>Complementul de timp</i>	249
<i>Complementul de timp în dativ</i>	249
16c. <i>Exerciții</i>	253
Lecția 17 (Lektion siebzehn)	255
17a. <i>Text</i>	257
17b. <i>Gramatică</i>	258
<i>Prepoziții cu acuzativul</i>	258
<i>Numeralul ordinal</i>	261
<i>Exprimarea datei</i>	262
<i>Complementul de timp în acuzativ</i>	263
<i>Ordinea în propoziție a complementelor</i>	264
17c. <i>Exerciții</i>	266
Lecția 18 (Lektion achtzehn)	269
18a. <i>Text</i>	271
18b. <i>Gramatică</i>	273
<i>Pasivul</i>	273
<i>Construcții pasive cu verb modal</i>	276
<i>Propoziția interogativă</i>	278
<i>Pronumele interogativ</i>	278
18c. <i>Exerciții</i>	284
Lecția 19 (Lektion neunzehn)	287
19a. <i>Text</i>	289
19b. <i>Gramatică</i>	292
<i>Propoziția subordonată</i>	292
<i>Propoziția atributivă. Pronumele relativ</i>	295
19c. <i>Exerciții</i>	298
Lecția 20 (Lektion zwanzig)	301
20a. <i>Text</i>	303
20b. <i>Gramatică</i>	305
<i>Propoziția temporală</i>	305
<i>Propoziția concesivă</i>	308
<i>Propoziția consecutivă</i>	308

<i>Propoziția proporțională</i>	309
20c. Exerciții	310
Lecția 21 (Lektion einundzwanzig)	313
21a. Text	315
21b. Gramatică	316
<i>Propoziția cauzală</i>	316
<i>Propoziția finală (circumstanțială de scop)</i>	317
<i>Propoziția modală</i>	319
21c. Exerciții	321
Lecția 22 (Lektion zweiundzwanzig)	325
22a. Text	327
22b. Gramatică	328
<i>Condiționalul</i>	328
<i>Propoziția condițională</i>	332
22c. Exerciții	334
Lecția 23 (Lektion dreiundzwanzig)	337
23a. Text	339
23b. Gramatică	340
<i>Vorbirea indirectă</i>	340
<i>Conjunctivul prezent</i>	341
<i>Conjunctivul perfect</i>	343
<i>Conjunctivul viitor</i>	344
<i>Conjunctivul pasiv</i>	345
23c. Exerciții	346
Anexe	349
Exprimarea deplasării și situării în țările Europei	351
Declinarea substantivului și pronumelui	352
<i>Articolul hotărît</i>	352
<i>Articolul nehotărît</i>	352
<i>Pronumele demonstrativ, posesiv, negativ și nehotărît</i>	352
Declinarea adjectivului	353
Genul substantivului	354
<i>Masculinul</i>	354
<i>Femininul</i>	355
<i>Neutrul</i>	356
Valența unor verbe uzuale	358
Valența unor adverbe uzuale	374
<i>Cheia exercițiilor</i>	379
<i>Credite ilustrații</i>	396

jetzt = acum
in = în
arbeiten, arbeitete, gearbeitet (h) = a lucra
hier = aici
woher = de unde
sein, war, gewesen (s) = a fi
studieren, studierte, studiert (h) = a studia
wo = unde
die Straße, n = strada
die Gasse, n = strada, străduța
und = și
wer = cine
diese = aceasta
jung = tinăr
die Dame, n = doamna, dama
sie = ea; ei, ele
meine = (a) mea; (ai) mei, (ale) mele
auch = de asemenea
nein = nu
bei = la
die Eltern (doar plural) = părinții
deine = (a) ta; (ai) tăi, (ale) tale
die Familie, n = familia
du hast = tu ai
haben, hatte, gehabt (h) = a avea
die Geschwister (doar plural) = frații și surorile
ja = da
ein, eine = un, o
der Bruder, s, - = fratele
besuchen, besuchte, besucht (h) = a vizita; a frecventa o școală
das Gymnasium, s, die Gymnasien = liceul, liceele
die Schwester, n = sora
Bukarest = București
wohin = încotro
du gehst = tu mergi
gehen, ging, gegangen (s) = a merge
die Bibliothek, en = biblioteca
das Haus, es, - er = casa
nach Hause = către casă, acasă (ca direcție)
noch = încă
viel = mult
zu tun = a face; de făcut
Bis bald! = Pe curînd!

dann = atunci

Tschüss! = Salut! La revedere! (informal)

Guten Morgen! = Bună dimineața! (se spune pînă cel tîrziu la ora 12)

Guten Tag! = Bună ziua! (de la ora 11-12 pînă la ora 18)

Guten Abend! = Bună seara! (începînd cu ora 18)

Gute Nacht! = Noapte bună! (seara și noaptea, la despărțire)

Auf Wiedersehen! = La revedere!

Auf Wiederhören! = La reauzire! (la încheierea unei convorbiri telefonice)

2b Gramatică

Pronumele personal

În limba germană, ca de altfel în majoritatea limbilor europene, este obligatorie exprimarea subiectului, chiar dacă l-am putea identifica din terminația verbului. Dacă subiectul nu este un substantiv, el trebuie exprimat printr-un pronume. Cel mai uzual pronume este pronumele personal. Formele acestuia, corespunzătoare celor trei persoane (persoana I – „cea care vorbește”, persoana a II-a – „cea cu care se vorbește”, respectiv persoana a III-a – „despre care se vorbește”), sînt în limba germană următoarele:

	Singular	Plural
Persoana I	ich = eu	wir = noi
Persoana a II-a	du = tu er = el	ihr = voi
Persoana a III-a	sie = ea es = el (neutru) sau impersonal	sie = ei, ele

Pronumele de politețe are în limba germană, atît pentru singular, cît și pentru plural, forme identice cu persoana a III-a plural, însă se scrie cu inițială majusculă:

Sie = dumneavoastră (domnia voastră, domniile voastre)

Verbul

Ca și în limba română, verbele limbii germane au o rădăcină și o terminație:

lach-en = a rîd-e, ich lach-e = eu rîd, ich lach-te = eu rîd-eam

Majoritatea verbelor germane sînt regulate („slabe”). Un număr de peste 200 de verbe și derivatele lor au o conjugare neregulată (verbe „tari” și „mixte”). Fiind

mult mai puține decât cele regulate, se recomandă învățarea pe de rost a formelor acestor verbe.

Este bine să învățăm un verb cu cele trei forme de bază ale sale, a căror cunoaștere ne permite conjugarea la orice mod și timp. Formele de bază sînt infinitivul (Infinitiv), preteritul (Präteritum) și participiul (Partizip):

lachen, lachte, gelacht (h) = a rîde (verb slab / regulat)
sehen, sah, gesehen (h) = a vedea (verb tare / neregulat)

Conjugarea verbului la indicativ prezent

Verbul are în limba germană, spre deosebire de alte limbi germanice (cum ar fi engleza sau suedeza), o conjugare destul de complexă, fiecare persoană beneficiind de o terminație specifică. Verbele regulate se conjugă la indicativ prezent după următorul model:

machen, machte, gemacht (h) = a face, a realiza ceva

ich mache	wir machen
du machst	ihr macht
er / sie / es macht	sie / Sie machen

Was machst du hier? (Ce faci aici?)

Ich mache Übungen. (Fac exerciții.)

După cum se observă, se ia prima formă a verbului (forma de infinitiv), se elimină terminația *-en* și se adaugă, în funcție de persoană, următoarele terminații:

	Singular	Plural
Persoana I	-e	-en
Persoana a II-a	-st	-t
Persoana a III-a	-t	-en

Verbul *a învăța (ceva)*, care este un verb regulat, se conjugă astfel:

lernen, lernte, gelernt (h) = a învăța

ich lerne	wir lernen
du lernst	ihr lernt
er / sie / es lernt	sie / Sie lernen

Was lernst du jetzt? (Ce înveți acum?)

Ich lerne Deutsch. (Învăț germană.)

Unele verbe – îndeosebi cele cu folosire mai frecventă – au o conjugare neregulată. Este și cazul verbelor *sein, war, gewesen (s) = a fi* și *haben, hatte, gehabt (h) = a avea*.

sein, war, gewesen (s) = a fi

ich bin	wir sind
du bist	ihr seid
er / sie / es ist	sie / Sie sind

Wo bist du? (Unde ești?)

Ich bin hier. (Sînt aici.)

haben, hatte, gehabt (h) = a avea

ich habe	wir haben
du hast	ihr habt
er / sie / es hat	sie / Sie haben

Hast du Geschwister? (Ai frați și surori?)

Ja, ich habe eine Schwester und einen Bruder. (Da, am o soră și un frate.)

Verbele a căror rădăcină este terminată în **-t, -d, -bn, -chn, fn, gn, -mn, -dm** sau **-tm** (cum ar fi: *warten = a aștepta, vermeiden = a evita, ebnen = a nivela, zeichnen = a desena, öffnen = a deschide, leugnen = a nega, vervollkommen = a desăvîrși, widmen = a dedica sau atmen = a respira*) primesc la indicativ prezent un *e* ajutător, numit și **e protetic** (Hilfs-E), înaintea terminațiilor de persoana a II-a singular și plural și a III-a singular. El face pronunția mai ușoară, mai naturală.

E-ul *protetic* apare la unele dintre aceste verbe și la formele de trecut (*ich arbeitete = eu lucram / am lucrat; ich habe gearbeitet = eu am lucrat*).

arbeiten, arbeitete, gearbeitet (h) = a lucra

ich arbeite	wir arbeiten
du arbeitest	ihr arbeitet
er / sie / es arbeitet	sie / Sie arbeiten

Wo arbeitest du? (Unde lucrezi?)

Ich arbeite in Wien. (Eu lucrez în Viena.)

warten, wartete, gewartet (h) = a aștepta

ich warte	wir warten
du wartest	ihr wartet
er / sie / es wartet	sie / Sie warten

Wartest du auf Peter? (Îl aștepti pe Peter?)

öffnen, öffnet, geöffnet (h) = a deschide

ich öffne	wir öffnen
du öffnest	ihr öffnet
er / sie / es öffnet	sie / Sie öffnen

Er öffnet das Fenster. (El deschide fereastra.)

Verbele a căror rădăcină este terminată în **-s, -ss, -ß, -z, -tz** sau **-x** (ca, de exemplu, *genesen = a se însănătoși, lassen = a lăsa, heißen = a se numi, tanzen = a dansa, sitzen = a șede*a sau *hexen = a face vrăji*) primesc la persoana a II-a singular doar terminația **-t** în locul terminației obișnuite **-st**.

heißen, hieß, geheißen (h) = a se numi

ich heiße	wir heißen
du heißt	ihr heißt
er / sie / es heißt	sie / Sie heißen

Wie heißt du? (Cum te cheamă?)

Ich heiße Emma. (Mă cheamă Emma.)

Verbele a căror rădăcină este terminată în **-sch** primesc la persoana a II-a singular terminația obișnuită **-st**.

duschen, duschte, geduscht (h) = a face duș

ich dusche	wir duschen
du duschst	ihr duscht
er / sie / es duscht	sie / Sie duschen

Unul dintre puținele verbe monosilabice germane este *tun, tat, getan = a face*, similar verbului englez *to do*. El se conjugă astfel:

ich tue	wir tun
du tust	ihr tut
er / sie / es tut	sie / Sie tun

Ich tue das nicht. (Eu nu fac asta.)

Es tut mir Leid. (Îmi pare rău.)